

MILJØVURDERING AF FORSLAG TIL BEKENDTGØ- RELSE OM LANDSPLANDIREKTIV 2021 FOR UD- LÆG OG OMLACERING AF SOMMERHUSOMRÅ- DER I KYSTNÆRHEDSZONEN

MILJØRAPPORT

Udarbejdet af: Hans Ohrt
Kontrolleret af: Bo-Leth Espensen
Godkendt af: Hans Ohrt
Dato: 07.09.2021
Version: 3
Projekt nr.: 1015212

MOE A/S
Buddingevej 272
DK-2860 Søborg
+45 4457 6000
CVR: 64 04 56 28
www.moe.dk

Indholdsfortegnelse

1	Ikke-teknisk resumé.....	4
2	Indledning.....	6
2.1	Den 2. ansøgningsrunde om udpegning af udviklingsområder	7
3	Forslag til bekendtgørelse om landsplandirektiv	7
3.1	Områder omfattet af forslag til landsplandirektiv	8
4	Miljørapportens indhold	8
5	Proces for miljøvurdering.....	9
5.1	Metode for miljøvurdering.....	9
6	Alternativer, herunder 0-alternativet.....	10
7	Miljøvurdering	10
7.1	Biologisk mangfoldighed, flora og fauna	10
7.2	Befolkningen og menneskers sundhed.....	12
7.3	Jordbund	13
7.4	Vand	14
7.5	Luft og klimatiske faktorer	15
7.6	Materielle goder.....	15
7.7	Kumulative virkninger	16
7.8	Afværgeforanstaltninger og overvågning.....	17
7.9	Vurdering af datagrundlaget	177

1 Ikke-teknisk resumé

Bolig- og Planstyrelsen har efter afslutning af 2. ansøgningsrunde om udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen udarbejdet et forslag til Bekendtgørelse om landsplandirektiv 2021 for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen.

Forslag til landsplandirektiv omfatter udlæg af i alt 20 nye sommerhusområder (i alt ca. 111 ha) og tilbageførsel af 13 sommerhusområder (i alt ca. 140 ha) i kystnærhedszonen i 10 kystkommuner. Forslaget indebærer mulighed for udlæg af nye ubebyggede sommerhusgrunde i de kommuner, der tilbagefører et tilsvarende antal grunde i kystnærhedszonen til landzone 1:1. Herudover er der alene godkendt ansøgninger om at omdanne eksisterende bebyggelser i landzone til sommerhusområder.

På baggrund af den gennemførte afgrænsning af miljøvurderingen, herunder høring af berørte myndigheder, omfatter miljørapporten en vurdering af landsplandirektivets potentielle indvirkning på biologisk mangfoldighed, flora og fauna, befolkningen og menneskers sundhed, jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer, materielle goder og kumulative virkninger.

Den samlede virkning af landsplandirektivet forventes at være en øget udbygning med sommerhuse i områder med et stort turismæssigt potentiale og dermed også en større koncentration af udbygningen til disse områder. Omvendt vil udbygningen i de områder, der har mindre potentiale (og som i forvejen har ringe udbygning med sommerhuse), blive bremset.

Forslaget til Bekendtgørelse om landsplandirektiv 2021 for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen vurderes samlet set ikke at medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. På landsplan kan der forventes en ubetydelig positiv virkning, fordi der samlet set tilbageføres et større ubebygget areal til landzone i kystnærhedszonen end der udlægges til nye sommerhusområder, og som følge af, at landsplandirektivet ikke samlet set giver planmæssigt grundlag for yderligere udbygning med sommerhuse i forhold til de eksisterende forhold i dag.

Forslaget omfatter en marginal del af den samlede kystnærhedszone. Implementering af forslaget vil ikke påvirke den overordnede hensigt med planlægningen inden for kystnærhedszonen. Den vil heller ikke få betydning for regeringens nationale målsætninger.

Nedenfor opsummeres virkningen for de miljøfaktorer, der er behandlet i miljørapporten, samt de kumulative virkninger.

Biologisk mangfoldighed, flora og fauna

Vedtagelse af landsplandirektivet vurderes ikke at medføre forringelse eller væsentlig påvirkning af nationale biologiske interesser. Udpegningen af nye sommerhusområder sker således uden for områder der har væsentlige naturinteresser.

I forbindelse med den kommunale planlægning for de nye sommerhusområder skal det endvidere sikres, at de konkrete planer ikke medfører risiko for forringelse af den økologiske funktionalitet for bilag IV-arter eller i øvrigt modvirker opnåelse af bevaringsmålsætningerne for nærliggende Natura 2000-områder.

Befolkningen og menneskers sundhed

Samlet set vurderes, at landsplandirektivet overvejende vil få positive virkninger for menneskers sundhed på lokalt plan som følge af en bedre mulighed for rekreative oplevelser. Landsplandirektivets indvirkning på befolkningen og menneskers sundhed vurderes at være neutral til svagt positiv på landsplan, da områderne omfatter en meget lille del af den samlede kystnærhedszone både i forhold til de 10 kommuner og på landsplan, og da direktivet ikke giver planmæssig mulighed for yderligere udbygning med sommerhuse i kystnærhedszonen på landsplan.

Jordbund

Den samlede virkning af det aktuelle forslag til landsplandirektiv er neutral til ubetydelig positiv for jordarealer, da det ikke indebærer væsentligt øgede mulighed for udbygning med sommerhuse på landsplan, og da der samlet set tilbageføres et større areal til landzone i forhold til det areal, der kan udlægges til sommerhusområder. Virkningen er neutral til ubetydelig negativ for jordbund, da tilbageførsel til landzone indebærer en risiko for intensiv opdyrkning, mens udlæg indebærer en risiko for forstyrrende anlægsarbejde. Samlet set berører direktivet en ubetydelig del af den samlede kystnærhedszone.

Vand

Den samlede virkning af landsplandirektivet på landsplan vurderes at være neutral for vand, da der samlet set ikke gives væsentligt udvidede muligheder for udbygning med sommerhuse, og da direktivet kun berører en ubetydelig del af det samlede kystnærhedszone areal.

Luft og klimatiske faktorer

Den samlede virkning af landsplandirektivet på landsplan vurderes at være neutral for luft og klimatiske faktorer, da der samlet set ikke gives væsentligt udvidede muligheder for udbygning med sommerhuse, og da direktivet kun berører en ubetydelig del af det samlede kystnærhedszone areal.

Materielle goder

Den samlede virkning af direktivet på landsplan vurderes at være neutral til ubetydeligt positiv for materielle goder, da der samlet set ikke gives væsentligt udvidede muligheder for udbygning med sommerhuse, og da direktivet kun berører en ubetydelig del af det samlede kystnærhedszone areal.

Kumulative effekter

Samlet set vurderes det aktuelle forslag til landsplandirektiv at kunne medføre en hurtigere udbygning med sommerhuse i de nye sommerhusområder i forhold til de hidtil ubebyggede områder, der tilbageføres, men samlet set indebærer direktivet ikke planmæssig mulighed for yderligere udbygning af kystområderne med sommerhuse i forhold til i dag. Samtidig tilbageføres der samlet set et større areal til landzone end der udlægges til nye sommerhusområder. Landsplandirektivet skal dog ses i sammenhæng med dels det tidligere landsplandirektiv 2019 for udlæg og omplacering af sommerhusområder, dels den samlede ramme for udlæg og omplacering af sommerhusområder, som planloven har fastlagt. Lokalt kan forslaget i sammenhæng med det tidligere direktiv få en kumulativ positiv virkning på udviklingen i områder med et højt potentiale for turisme, især i de tilfælde hvor tidligere udlagte sommerhusområder berører de samme potentielle turistområder som de nye sommerhusområder omfattet af det aktuelle forslag til direktiv.

Graden af kumulative effekter inden for planlovens samlede ramme vil afhænge af, hvordan arealerne fordeles på landsplan, hvordan direktivernes muligheder rent faktisk implementeres i kommunerne, samt hvor lang tid der går indtil planlovens muligheder er fuldt udnyttet. Samlet set har udnyttelse af ca. 45 % af det samlede potentiale i planloven berørt mindre end 0,035 % af det samlede kystnærhedszone areal (såfremt det aktuelle forslag til landsplandirektiv vedtages), så det forventes, at den samlede kumulative virkning af at planlovens potentiale udnyttes fuldt ud vil være begrænset til mindre end 0,1 % af den samlede kystnærhedszone. Dette vil ikke få betydning for nationale interesser på landsplan.

2 Indledning

Den ændrede planlov, som trådte i kraft i juni 2017, giver landets kommuner mulighed for at ansøge om udlæg og omplacering af sommerhusområder med op til 6.000 sommerhusgrunde i kystnærhedszonen under forudsætning af, at kommunerne lader mindst 5.000 sommerhusgrunde tilbage til landzone.

Muligheden er udmøntet i planlovens § 5 b, stk. 4, jf. lov nr. 1157 af 1. juli 2020 om planlægning. Den indebærer, at landets kystkommuner kan ansøge indenrigs- og boligministeren (erhvervsministeren indtil ressortoverførslen af planloven 21. januar 2021) om at udstede regler, der giver kommunerne mulighed for ved lokalplan at udlægge nye sommerhusområder i kystnærhedszonen inden for en ramme på højst 6.000 sommerhusgrunde, og tilbageføre eksisterende udlagte og ubebyggede sommerhusområder til landzone, under hensyntagen til følgende:

1. Sommerhusgrundene skal være beliggende i sammenhængende områder, og sommerhusområderne skal placeres i tilknytning til eksisterende eller planlagte bysamfund, feriecentre eller sommerhusområder, hvor der er et turistmæssigt potentiale.
2. Den enkelte kommunalbestyrelse skal anvise, hvilke ubebyggede sommerhusgrunde i kystnærhedszonen der kan tilbageføres, så der byttes eksisterende ubebyggede sommerhusområder med nye i forholdet 1:1 i de kommuner, hvor det er muligt.
3. Offentlighedens adgang til kysten skal sikres og udbygges, således at både borgere og turister også fremadrettet kan have glæde af de åbne kyster.
4. Der kan ikke udlægges nye sommerhusgrunde inden for naturområder beskyttet af naturbeskyttelsesloven eller strandbeskyttelseslinjen eller i klitfredede områder.
5. Nye sommerhusområder skal placeres uden for områder med særlige landskabsinteresser og naturbeskyttelsesinteresser og må ikke være i strid med væsentlige nationale interesser.
6. Kommunalbestyrelserne skal i kommuneplanstrategien beskrive, hvordan de nye sommerhusgrunde kan understøtte vækst og udvikling lokalt. Som led i strategien skal kommunalbestyrelserne også gennemgå eksisterende ubebyggede sommerhusområder og vurdere, om de kan tilbageføres.

Herudover kan indenrigs- og boligministeren fastsætte særlige regler om kommunernes ansøgning, jf. planlovens § 5 b, stk. 5.

Det fremgår endvidere af planlovens § 5 b, stk. 8, at indenrigs- og boligministeren ved udlæg af nye sommerhusområder kan fastsætte regler om rækkefølge for kommunalbestyrelsernes planlægning og om, at planlægningsmuligheden for uudnyttede områder, som er udlagt til sommerhusområde i landsplandirektiv, bortfalder 4 år efter udstedelsen.

Muligheden for at udlægge og omplacere sommerhusområder i kystnærhedszonen gives med et landsplandirektiv, der udarbejdes af indenrigs- og boligministeren efter planlovens § 3. På baggrund af en vurdering af de indmeldte forslag fra kommunerne er i forslag til landsplandirektivet fastlagt de områder, som kommunerne kan planlægge for som sommerhusområder eller tilbageføre i den efterfølgende lokal- og kommuneplanlægning.

Den daværende erhvervsminister inviterede landets kystkommuner til første ansøgningsrunde i 2017. Dette resulterede i bekendtgørelse af et landsplandirektiv, som muliggjorde omplacering af 1.362 sommerhusgrunde og udlæg af i alt 2.027 sommerhusgrunde i kystnærhedszonen i 20 kystkommuner. Der blev således mulighed for at udlægge 665 nye sommerhusgrunde fra "puljen" med 1.000 ekstra sommerhusgrunde, jf. bekendtgørelse nr. 952 af 16. september 2019 om landsplandirektiv 2019 for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen.

I perioden 2019 – 2021 gennemføres 2. ansøgningsrunde om omplacering og udlæg af sommerhusområder i kystnærhedszonen. Bolig- og Planstyrelsen (Erhvervsstyrelsen indtil ressortoverførslen af planloven 21. januar 2021) har herefter udarbejdet et forslag til landsplandirektiv, der muliggør udlæg af 20 nye sommerhusområder (662 sommerhusgrunde, i alt cirka 112 ha) i 10 kommuner og tilbageførsel af 13 ubebyggede sommerhusområder (575 sommerhusgrunde, i alt ca.140 ha) i kystnærhedszonen inden for 9 kystkommuner.

I forbindelse med den offentlige høring af forslag til landsplandirektiv og inden den endelige vedtagelse heraf, er der i denne miljørapport foretaget en miljøvurdering af forslaget i overensstemmelse med lov om miljøvurdering, jf. lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

2.1 Den 2. ansøgningsrunde om omplacering og udlæg af sommerhusområder

Landets kystkommuner blev inviteret til 2. ansøgningsrunde om omplacering og udlæg af sommerhusområder i kystnærhedszonen med frist for ansøgninger den 1. december 2019. Samlet set har 19 kystkommuner ansøgt om udlæg af 1.855 sommerhusgrunde og om tilbageførsel af i alt 949 ubebyggede sommerhusgrunde.

Der er foretaget en konkret vurdering af de enkelte områder, herunder hvorvidt reglerne om omplacering og udlæg af sommerhusområder i kystnærhedszonen er opfyldt, jf. planlovens § 5 b, stk. 4.

I denne ansøgningsrunde er der navnlig lagt vægt på at imødekomme ansøgninger fra kommuner, der har ansøgt om at omplacere eksisterende, ubebyggede sommerhusområder til nye sommerhusområder i forholdet 1:1. Der er således primært tale om omplacering af sommerhusområder inden for egen kommune og i mindre omfang om omplacering mellem kommuner. Samtidig er det besluttet at imødekomme ansøgninger om omdannelse af allerede opført bebyggelse til sommerhusområde.

De kommuner, der har anvist ubebyggede sommerhusgrunde til tilbageførsel, får mulighed for at udlægge et tilsvarende antal nye sommerhusgrunde i forholdet 1:1 i det omfang, de har søgt herom, og de ansøgte områder opfylder kravene i planloven. Med forslag til landsplandirektiv imødekommes ansøgninger om udlæg af i alt 662 sommerhusgrunde.

Efter planloven kan der udlægges i alt 1.000 ekstra sommerhusgrunde uden modgående tilbageførsel. Der blev ved landsplandirektiv af 16. september 2019 udlagt i alt 665 af de ekstra sommerhusgrunde. Med dette forslag til landsplandirektiv udmøntes yderligere 87 af disse ekstra sommerhusgrunde. Dertil kommer, at en kommune har anvist tilbageførsel af i alt 14 ubebyggede sommerhusgrunde mere, end kommunen ansøger om at udlægge, hvorfor disse sommerhusgrunde er udlagt i forbindelse med fordelingen blandt de øvrige kommuner.

På den baggrund er det vurderet, at 20 områder i 10 kommuner samlet set opfylder kriterierne for udlæg til sommerhusområde i kystnærhedszonen, idet 13 områder, som opfylder kriterierne for tilbageførsel til landzone, samtidig skal tilbageføres.

3 Forslag til bekendtgørelse om landsplandirektiv

Bolig- og Planstyrelsen har, efter modtagelse og behandling af indkomne ansøgninger fra den 2. ansøgningsrunde om omplacering og udlæg af sommerhusområder i kystnærhedszonen, udarbejdet et forslag til bekendtgørelse om landsplandirektiv.

Forslaget til landsplandirektiv omfatter regler, der fraviger planlovens § 5 b, stk. 1, nr. 3, om, at der i kystnærhedszonen ikke må udlægges nye sommerhusområder, og at eksisterende sommerhusområder skal fastholdes til ferieformål. Det sker ved udlæg af områder, der kan overføres til sommerhusområde, og ved udpegning af sommerhusområder, der skal tilbageføres til landzone. Forslaget vil ikke medføre fravigelse af andre regler. Det betyder, at øvrige regler i planloven og anden lovgivning gælder uændret, såfremt forslaget til landsplandirektiv vedtages.

Forslagets bestemmelser om udlæg og tilbageførsel af sommerhusområder i kystnærhedszonen og vilkår herfor vil få retsvirkning som kommuneplaner. Det betyder, at kommunerne som udgangspunkt vil få grundlag for henholdsvis at overføre sommerhusområder ved lokalplan og at tilbageføre sommerhusområder til landzone efter planlovens almindelige regler.

En række af de sommerhusudlæg, som muliggøres af forslaget til landsplandirektiv, er betinget af, at kommunerne tilbagefører andre sommerhusområder til landzone. Disse betingede sommerhusudlæg vil først finde anvendelse og få retsvirkning som kommuneplan, når betingelsen om tilbageførsel af andre sommerhusområder er opfyldt. Tilbageførte arealer omfattes af de almindelige regler for landzone med de yderligere begrænsninger, som gælder for kystnærhedszonen.

Bolig- og Planstyrelsen har i forbindelse med udvælgelse og afgrænsning af områderne omfattet af landsplandirektivet fulgt de hensyn, der fremgår af planlovens § 5 b, stk. 4. Ved den videre planlægning skal kommunerne på sædvanligvis vis ved kommune- og lokalplanlægning for områderne inddrage hensyn til natur-, landskab- og miljøinteresser, og i øvrigt følge de øvrige regler som sætter rammerne for den kommunale planlægning. I forbindelse med den konkrete planlægning skal kommunen således i relevant omfang redegøre for og inddrage hensyn til bl.a. naturtyper beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, bygge- og beskyttelseslinjer, fredskov, fredninger, internationale beskyttelsesområder og bilag IV-arter mv. efter

de gældende regler herom. Men kommunerne skal ved udlæg af nye områder endvidere være særligt opmærksom på de hensyn der er nævnt i planlovens § 5 b, stk. 4, herunder især litra 3, 4 og 6:

- Offentlighedens adgang til kysten skal sikres og udbygges, således at både borgere og turister også fremadrettet kan have glæde af de åbne kyster.
- Der kan ikke udlægges nye sommerhusgrunde inden for naturområder beskyttet af naturbeskyttelsesloven eller strandbeskyttelseslinjen eller i klitfredede områder.
- Kommunalbestyrelserne skal i kommuneplanstrategien beskrive, hvordan de nye sommerhusgrunde kan understøtte vækst og udvikling lokalt. Som led i strategien skal kommunalbestyrelserne også gennemgå eksisterende ubebyggede sommerhusområder og vurdere, om de kan tilbageføres.

Kommunens konkrete planforslag vil tillige skulle behandles efter reglerne om miljøvurdering af planer og programmer i henhold til lov om miljøvurdering.

3.1 Områder omfattet af forslag til landsplandirektiv

Det aktuelle forslag til landsplandirektiv omfatter mulighed for udlæg af 20 nye sommerhusområder med i alt 662 sommerhusgrunde i kystnærhedszonen og samtidig tilbageførsel af 13 områder med i alt 575 sommerhusgrunde til landzone i samlet set 10 kystkommuner. Samlet set muliggøres udlæg af ca. 112 ha nye sommerhusområder, samtidig med at i alt ca. 140 ha eksisterende sommerhusområder tilbageføres til landzone (se Tabel 1) i kystnærhedszonen. Forslaget berører således et total areal på ca. 252 ha (Udlæg + tilbageførsel).

Tabel 1 Oversigt over antal områder, antal grunde og arealer omfattet af forslaget til landsplandirektiv, fordelt på kommuner.

Kommune	Tilbageførsel			Udlæg		
	Antal områder	Antal grunde	Areal (ha)	Antal områder	Antal grunde	Areal (ha)
Bornholm	4	85	17,7	5	85	12,8
Brønderslev	1	84	10,9	1	70	11
Frederikshavn	2	35	14,3	3	76	16,2
Faaborg-Midtfyn	0	0	0	1	47	5,7
Guldborgsund	1	175	51,2	3	175	26,9
Holstebro	1	87	27,1	2	87	17,6
Jammerbugt	1	8	3,4	1	8	2,5
Næstved	1	46	5,7	1	46	3,8
Sønderborg	1	25	3,4	2	38	7,1
Vejle	1	30	6,3	1	30	8,3
I ALT	13	575	140	20	662	111,9

Der er navnlig lagt vægt på at imødekomme ansøgninger fra kommuner, der har ansøgt om at omplacere eksisterende, ubebyggede sommerhusområder til nye sommerhusområder 1:1. Der er således primært tale om omplacering af sommerhusområder inden for egen kommune og i mindre omfang om omplacering mellem kommuner. Samtidig er det besluttet at imødekomme ansøgninger om omdannelse af allerede opført bebyggelse til sommerhusområde. Der er således ikke imødekommet ansøgninger om nye, ubebyggede sommerhusområder, som ikke kan modsvares af omplacering af eksisterende ubebyggede sommerhusområder i forholdet 1:1.

4 Miljørapportens indhold

Forslaget til landsplandirektiv 2021 for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen er omfattet af kravet om miljøvurdering i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (LBK nr. 973 af 25. juni 2020), jf. lovens § 8 stk. 1, nr. 1, hvorfor der skal udarbejdes en miljørapport.

Bolig- og Planstyrelsen har forud for miljøvurderingen udarbejdet en afgrænsningsrapport, som har været i høring hos berørte myndigheder, og som afgrænser de væsentligste emner i miljørapporten til følgende:

- Den biologiske mangfoldighed, flora og fauna
- Befolkningen og menneskers sundhed
- Jordbund
- Vand
- Luft og klimatiske faktorer
- Materielle goder

Det fremgår endvidere, at miljøvurderingen af forslaget til landsplandirektiv skal foretages på et overordnet niveau, som ikke foregriber den kommunale miljøvurdering i forbindelse med implementering af direktivet. Miljøvurderingen af forslaget til landsplandirektiv har et overordnet nationalt fokus, som sikrer, at de nationale og internationale interesser er tilgodeset, såfremt direktivet udnyttes fuldt ud.

Derudover vurderes, hvorvidt planen stemmer overens med de miljømålsætninger, som er fastlagt i forskellige handlingsplaner/strategier på nationalt niveau.

5 Proces for miljøvurdering

Processen for udarbejdelse af en miljøvurdering består af følgende trin:

1. Udarbejdelse af udkast til afgrænsningsrapport, som afgrænser miljørapportens indhold
2. Berørte myndigheder høres om afgrænsningen af miljørapportens indhold
3. Udarbejdelse af endelig afgrænsningsrapport på baggrund af udkastet og de indkomne høringssvar
4. Miljørapport indeholdende miljøvurderingen udarbejdes på baggrund af endelig afgrænsningsrapport
5. Miljørapport sendes i offentlig høring sammen med forslag til landsplandirektiv
6. Ministeren udsteder en bekendtgørelse om det vedtagne landsplandirektiv. Samtidig offentliggøres en sammenfattende redegørelse som beskriver, hvordan miljøvurderingen og indkomne høringssvar er taget i betragtning
7. Evt. planlagt overvågning af miljømæssige konsekvenser af planen gennemføres på baggrund af bekendtgørelsen om landsplandirektivet

5.1 Metode for miljøvurdering

Miljøvurderingen har til formål at belyse de miljømæssige konsekvenser af, at kommunerne får mulighed for ved lokalplan at udlægge nye sommerhusområder, eventuelt betinget af at eksisterende ubebyggede områder tilbageføres til landzone

Miljøvurderingen gennemføres som en kvalitativ vurdering af, hvorvidt og i hvilket omfang der forventes at være væsentlige indvirkninger på de miljøfaktorer, som er identificeret i afgræsningsrapporten for miljøvurderingen.

Ifølge miljøvurderingsloven skal miljørapporten kun indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyn til den aktuelle viden og gængse vurderingsmetoder og til, hvor detaljeret planen eller programmet er, hvad planen eller programmet indeholder, på hvilket trin i et beslutningsforløb planen eller programmet befinder sig, og hvorvidt bestemte forhold vurderes bedre på et andet trin i det pågældende forløb.

I sagens natur vil konsekvensvurderingen derfor være afgrænset til vurderinger på et overordnet niveau, hvor den nærmere vurdering af de konkrete konsekvenser vil afhænge af den eventuelle efterfølgende, mere detaljerede planlægning.

For miljøfaktorer, der er omfattet af miljøvurderingen, er den eksisterende viden om den aktuelle status beskrevet inden for et område, som potentielt vil kunne påvirkes af forslagets gennemførelse. Hvor det er relevant er inddraget gældende nationale planer og programmer, som fastsætter de fremtidige rammer.

Herefter er foretaget en vurdering af, hvordan de aktuelle eller planlagte forhold potentielt kan blive påvirket af forslagets gennemførelse. De potentielle påvirkninger er kategoriseret efter følgende skala:

- **Positiv virkning:** Forslaget afstedkommer en sådan virkning for den pågældende miljøfaktor, at der er tale om forbedrede forhold for dennes tilstand
- **Ubetydelig negativ eller neutral/ingen virkning:** Der forventes ikke at være nogen virkning på miljøet. Påvirkningerne anses som så små, at der ikke skal tages højde for disse ved implementering af planen

- **Mindre negativ virkning:** Virkningen vil kunne erkendes, men i en grad, hvor det ikke vurderes, at afværgende eller kompenserende foranstaltninger er nødvendige
- **Moderat negativ virkning:** Virkningen vil være mærkbar i en grad, hvor afværgende eller kompenserende foranstaltninger bør overvejes
- **Væsentlig negativ virkning:** Virkningen anses for så alvorlig, at man bør overveje at ændre planen eller sikre, at der gennemføres afværgende foranstaltninger for at mindske virkningen

6 Alternativer, herunder 0-alternativet

I forbindelse med miljøvurderingen af forslaget til landsplandirektiv sammenlignes de miljømæssige virkninger af dette med en referenceramme, 0-alternativet, for at kunne sammenholde konsekvenserne af en udvikling uden vedtagelse af landsplandirektiv for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen.

Miljøvurderingens 0-alternativ fastlægges som den situation, at de ansøgte områder videreføres uden mulighed for udvikling i kystnærhedszonen.

Udover 0-alternativet inddrages ikke øvrige alternativer til de forskellige områder, der behandles i miljøvurderingen.

7 Miljøvurdering

7.1 Biologisk mangfoldighed, flora og fauna

Miljøstatus

Biologisk mangfoldighed, flora og fauna omfatter både beskyttede naturtyper og arter, samt de økologiske forbindelser i landskabet, som har betydning for naturværdierne.

Den danske kystlinje er mere end 8.000 km lang, og kystnærhedszonen, som strækker sig ca. 3 km ind i landet, dækker et areal på ca. 300.000 ha. De åbne kyster udgør en væsentlig naturværdi, og det er derfor en national interesse, at kystnærhedszonen uden for udviklingsområder friholdes for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af kysten.

I kystområderne findes generelt mange vigtige områder for biodiversitet, plante- og dyreliv. Naturværdierne er især koncentreret på strandenge langs kysten og længere inde i landet i forbindelse med søer, enge, moser og skove. Mange af disse naturtyper er beskyttede af naturbeskyttelseslovens § 3 mod tilstandsændringer, eller omfattet af klitfredning eller strandbeskyttelse. Natura 2000-områderne er nogle af de mest værdifulde naturområder i Danmark, og mange kystområder indeholder planter, dyr og naturtyper på udpegningsgrundlaget, herunder raste- og yngleområder for bilag IV-arter. Bilag IV-arterne er beskyttede både i og udenfor Natura 2000-områderne, og har ofte § 3-natur som levested.

Danmarks natur og herunder kystområderne påvirkes bl.a. af landbrug, skovbrug, fiskeri, byudvikling, rekreative aktiviteter og ny infrastruktur, og de lysåbne naturtyper – dvs. klitter, heder, strandenge, ferske enge, overdrev og moser – har arealmæssigt været i tilbagegang siden 1800-tallet og dækker i dag ca. 10 % af Danmarks areal. Mange arter, som relaterer sig til den lysåbne natur, samt arter i agerlandet er i tilbagegang. Mere end en fjerdedel af flora og fauna er på den nationale rødliste og er dermed karakteriseret som forsvundne, truede eller næsten truede. For de kystnære områder har rekreative aktiviteter knyttet til bl.a. strand- og sommerhusområder også medvirket til at presse den biologiske mangfoldighed.

De nuværende og kommende klimaforandringer giver desuden et øget pres på biodiversiteten, bl.a. fordi mange arter kan få øget behov for at flytte sig, f.eks. hvis kystnære naturområder og levesteder forsvinder som følge af havstigning. Andre klimarelaterede problematikker er øget afstrømning, øget næringsstoffbelastning af kystvande og søer, øget behov for kystsikring der modvirker dynamikken i kystnaturen samt flere invasive arter, som truer den nuværende flora og fauna.

0-alternativet

Der vurderes ikke at ske væsentlige ændringer i de biologiske værdier biodiversitet, flora og fauna i 0-alternativet ift. i dag, da der ikke forventes at ske væsentlige ændringer i f.eks. arealanvendelsen i de områder, der er udpeget i forslaget til landsplandirektiv.

De områder, som ellers vil kunne udlægges til sommerhusområder, vil forblive i den nuværende landzonestatus, hvilket vil begrænse den videre udvikling af områderne og de tilstødende sommerhusområder. For de områder, hvor eksisterende bebyggelse ellers kunne overføres til sommerhusområde men uden mulighed for yderligere udbygning, forventes ingen ændringer såfremt den aktuelle landzone status bibeholdes. Omvendt vil de ubebyggede områder, som der ellers er mulighed for at tilbageføre, fortsat beholde status som sommerhusområder. Med den stigende interesse for sommerhuse der er opstået i Danmark under coronakrisen, er der en vis sandsynlighed for, at en del af disse områder vil blive anvendt og bebygget på et tidspunkt. Der er dog ikke grund til at antage, at dette vil påvirke den biologiske mangfoldighed væsentligt.

Kommunernes planlægning og styring af udviklingen af kystturismen vil dermed blive vanskeligere, da de arealer der ønskes udlagt til nye sommerhusområder formodentlig vurderes at føre til en mere optimal udvikling af kystturismen i forhold til udnyttelse af de arealer, der ønskes tilbageført til landzone.

Virkning af landsplandirektivet

Det er af national interesse, at landets kyster friholdes for bebyggelse, som ikke er afhængig af kystnærhed. Det skyldes et ønske om at bevare de åbne kyster og den naturværdi, de repræsenterer.

På landsplan vil direktivet ikke give planmæssig mulighed for yderligere udbygning med sommerhuse i forhold til de eksisterende forhold i dag. Men samlet set indebærer forslaget til landsplandirektiv, at der kan udlægges ca. 112 ha nye sommerhusområder, samtidig med at 140 ha tilbageføres. Samlet set vil der dermed på landsplan tilbageføres et større areal til landzone end der udlægges til nye sommerhusområder i kystnærhedszonen. Samlet set vil arealet omfattet af kystnærhedszone bestemmelserne i landzone derfor forøges, men i forhold til det samlede areal af kystzone er forøgelsen helt marginal.

De nye sommerhusområder udlægges i tilknytning til eksisterende bysamfund, sommerhusområder eller feriecentre, og uden for områder med naturbeskyttelsesinteresser, hvilket betyder, at udlægget ikke strider mod væsentlige nationale interesser. Dette er allerede sikret ved, at områderne der kan udlægges til nye sommerhusområder, ikke ligger inden for Natura 2000-områder, fredede områder, områder omfattet af strandbeskyttelse og klitfredning mv., og ej heller særlige lokale naturområder udpeget i kommuneplanen. I 9 af de områder der vil kunne udlægges som nye sommerhusområder indgår delarealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som beskyttede naturtyper. Det fremgår af forslaget til landsplandirektiv, at der ikke kan udlægges nye sommerhusgrunde inden for disse naturområder. Kommunerne skal endvidere inddrage hensynet til sådanne beskyttede naturtyper i deres planlægning for det enkelte område, således at der ikke sker ændringer i områdenes tilstand uden forudgående dispensation.

En mere intensiv arealudnyttelse inden for de nye sommerhusområder, som ikke allerede er bebyggede, kan få betydning for kvaliteten af nærliggende naturarealer, herunder eventuelle fredede områder, beskyttede naturtyper eller Natura 2000-områder. Der kan f.eks. ske påvirkning pga. tilførsel af forurenende eller miljøskadelige stoffer, øget afstrømning af overfladevand, øget rekreativ færdsel eller reduceret modstandskraft af tilbageværende mindskede naturarealer overfor eksempelvis havvandsstigninger. Kommunerne bør endvidere være opmærksomme på risikoen for udtørring af fugtige naturtyper og spredning af invasive arter ifm. anlægsarbejder. Kommunen skal i forbindelse med den konkrete planlægning inddrage hensyn til beskyttelse af sådanne områder, og bl.a. vurdere sårbarheden over for rekreativ færdsel eller bebyggelse. 6 af de i alt 20 områder, der kan udlægges til nye sommerhusområder, grænser direkte op til eller er tæt på Natura 2000-områder. Kommunerne skal her sikre, at udlægning af nye sommerhusområder ikke indebærer en risiko for, at opnåelse af bevaringsmålsætningerne for nærliggende Natura 2000-områder bliver vanskeliggjort. Dette er en følge af forslagets § 7.

Det kan ikke udelukkes, at der inden for – eller i nærheden af - de arealer, der udlægges til nye sommerhusområder, findes arter, som er beskyttet efter bilag IV i EU's Habitatdirektiv (kaldet bilag IV-arter). Den potentielle forekomst af raste- og yngleområder for bilag IV-arter samt den potentielle påvirkning heraf skal inddrages i den kommunale planlægning for hvert enkelt sommerhusområde, og planforslaget skal udformes, så det i den tilhørende miljøvurdering kan afvises, at der er en risiko for forringelse af den økologiske funktionalitet for bilag IV-arter. Såfremt eksisterende yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter påvirkes, skal kommunens plan sikre, at der forinden etableres virksomme og tilstrækkelige afværgeforanstaltninger, som sikrer den økologiske funktionalitet af de berørte bilag IV-arter. Et planforslag vil kun kunne vedtages, hvis det kan afvises, at det medfører en væsentlig påvirkning på bilag IV-arter. Forslaget til landsplandirektiv fritager dermed ikke kommunerne fra almindelig praksis ift. beskyttelse af bilag IV-arter. Det indebærer, at landsplandirektivet ikke udgør en risiko for forringelse af den økologiske funktionalitet af bilag IV-arter.

Tilbageførsel af sommerhusområder til landzone indebærer, at kystnærhedszone begrænsningerne for bebyggelse i landzone træder i kraft, hvilket i forhold til den nuværende status forringer mulighederne for at områderne bebygges. Såfremt

områderne i dag henligger ubebyggede og udyrkede kan ændring i zonestatus medvirke til at fastholde denne tilstand. På den anden side er der også mulighed for, at arealerne inddrages til landbrugsproduktion og opdyrkes. Der er dermed en risiko for, at der lokalt kan ske en forringelse af den biologiske mangfoldighed ved opdyrkning, mens bevarelse af den nuværende status indebærer en risiko for, at den biologiske mangfoldighed forringes som følge af bebyggelse. Samlet set vurderes virkningen ved tilbageførsel derfor at være neutral.

Hermed vurderes, at vedtagelse af landsplandirektivet ikke vil medføre forringelse eller væsentlig påvirkning af nationale biologiske interesser.

7.2 Befolkningen og menneskers sundhed

Miljøstatus

Kystområderne udgør en væsentlig rekreativ værdi for den danske befolkning. Friluftsliv, motion og ophold i naturen har en positiv påvirkning på menneskers sundhed, og det er derfor væsentligt, at befolkningen har nem adgang til naturen, grønne områder og rekreative arealer med mulighed for at dyrke friluftslivet og andre udendørs aktiviteter. Omvendt har luftforurening, kemikalier og trafikstøj en negativ påvirkning på menneskers sundhed, og særligt luftforurening og støj fra trafik kan medføre alvorlige helbredsmæssige effekter.

0-alternativet

Påvirkningen på befolkning og menneskers sundhed i 0-alternativet vurderes stort set at svare til i dag, idet der ikke forventes at ske væsentlige ændringer i de områder, der ellers vil kunne udlægges, mens de områder der vil kunne tilbageføres formodentlig kun langsomt vil blive udnyttet.

De områder, der ellers vil kunne udlægges til nye sommerhusområder, vil forblive i landzone, hvilket vil medvirke til at fastholde den nuværende arealanvendelse og vanskeliggøre bebyggelse. De områder, der ellers vil kunne tilbageføres fra sommerhusområde til landzone, vil formodentlig i højere grad blive udnyttet til sommerhusbebyggelse hvis den nuværende zonestatus opretholdes, men udviklingen forventes at ske langsomt, da disse områder har vist sig ikke at have det forventede potentiale da de blev udlagt til sommerhusområder.

Hensigten med landsplandirektivet er at styre udbygningen med sommerhuse i retning af de områder, hvor der er et turistmæssigt potentiale, og dermed skabe synergieffekter i disse områder, samtidig med at andre områder, som har vist sig at have et ringe potentiale, friholdes for udbygning. I 0-alternativet vil udbygningen med sommerhuse dermed i højere grad ske i de områder, der har vist sig ikke at have et stort potentiale, og muligheden for at opnå synergieffekter ved at koncentrere udviklingen til områder med turistmæssigt potentiale forringes. Men samlet set vil dette ikke påvirke befolkning og menneskers sundhed i forhold til i dag.

Virkning af landsplandirektivet

På landsplan vil forslaget til landsplandirektiv ikke give mulighed for yderligere udbygning med sommerhuse i forhold til de eksisterende forhold i dag. Men direktivet vil, hvis det vedtages, give kommunerne mulighed for at styre udbygningen af sommerhuse i kystområderne i retning af de områder, som har et stort turistmæssigt potentiale. Dette forventes at føre til en større interesse for udbygning i forhold til de områder, der har ligget ubebygget hen og derfor nu kan tilbageføres til landzone. Det kan forventes, at der vil være mulighed for synergieffekter, herunder øget potentiale for erhverv knyttet til turisme, når udbygningen koncentrerer sig til områder med et stort turistpotentiale. Samtidig vil områder, som ikke har vist sig at have det forventede potentiale, blive friholdt for sommerhusbebyggelse.

Den samlede virkning af forslaget til landsplandirektiv forventes derfor at føre til en øget udbygning med sommerhuse i områder med et stort potentiale, og dermed også en større koncentration af udbygningen til disse områder. Omvendt vil udbygningen i de områder, der har mindre potentiale (og som i forvejen har ringe udbygning med sommerhuse), blive bremset.

Dette vil samlet set føre til en større befolkning i sommerhusområderne, og dermed flere mennesker. Udbygningen giver derfor mulighed for rekreative oplevelser for flere mennesker, hvilket er en positiv virkning. Udbygningerne er endvidere valgt med henblik på at kunne understøtte vækst og udvikling lokalt (jf. planlovens § 5 b, stk. 4 litra 6). Det er således væ-

sentligt, at de nye sommerhusområder også giver mulighed for en tilsvarende udvikling af turistfaciliteterne eller oplevelsesmulighederne i de tilstødende rekreative områder, så den rekreative oplevelse for den enkelte ikke forringes. Dette indgår i kommunens planlægning i forbindelse med udvælgelse og udvikling af områderne.

Der kan dermed ske en positiv påvirkning af mennesker som bor i, arbejder i eller besøger områderne, ved udbygning med flere fritids- og kulturtilbud, grønne frirum og flere rekreative interesser, forbedrede boliger og transportmuligheder, forbedrede vækstmuligheder for virksomheder og flere jobmuligheder. Fordi kystområderne udgør en væsentlig rekreativ værdi for den danske befolkning, vurderes en forbedret adgang til rekreative interesser i kystområdet at have en positiv påvirkning på landsplan.

En mere koncentreret og hurtigere udbygning med sommerhuse i de kommuner, som omplacere ubebyggede sommerhusgrunde 1:1, kan lokalt medføre en øget trafik og anvendelse af brændsel, som udsender sundhedsskadelige gasser. Virkningen vurderes dog at være ubetydelig, da sommerhuse kun udnyttes en del af året, og da der er tale om relativt små arealer i tilknytning til områder, som i forvejen har rekreativ karakter. Det vurderes samlet set at en marginalt øget trafik og øget luftforurening ikke vil nå et niveau, hvor det påvirker menneskers sundhed. Risikoen for uheld i forbindelse med nye veje vil indgå i den konkrete planlægning i forbindelse med kommunernes udarbejdelse af lokalplaner for de nye sommerhusområder.

7 af de i alt 20 områder, der kan udpeges som nye sommerhusområder, er lavtliggende og indebærer risiko for oversvømmelse, med risiko for personskaade til følge. Kommunerne skal i den fremtidige planlægning for disse områder være særlig opmærksomme på risikoen for oversvømmelse. Planloven stiller krav om, at der etableres afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse eller erosion ved planlægning af områderne (jf. planlovens § 11 b, stk. 14). Risikoen vil derfor blive vurderet nærmere i den fremtidige kommune- og lokalplanlægning. Vedtagelse af forslaget til bekendtgørelse om landsplandirektivet vurderes derfor ikke at medføre væsentlig påvirkning på befolkningen som følge af risikoen for oversvømmelse.

Samlet set vurderes, at landsplandirektivet overvejende vil få positive virkninger for menneskers sundhed på lokalt plan. Landsplandirektivets indvirkning på befolkningen og menneskers sundhed vurderes at være neutral til svagt positiv på landsplan, da områderne omfatter en meget lille del af den samlede kystnærhedszone både i forhold til de 10 kommuner og på landsplan, og da direktivet ikke giver mulighed for yderligere udbygning med sommerhuse i kystnærhedszonen på landsplan.

7.3 Jordbund

Miljøstatus

Jorden og jordbunden er en naturlig ressource, som har stor betydning for de økosystemer og vores samfund pga. jordens biologiske funktion og jordens rolle i vandets kredsløb. Flere processer påvirker jordbunden, herunder erosion, forurening og arealbefæstelse, der skyldes menneskelige aktiviteter som inddragelse af jord, intensiv arealanvendelse og afvanding.

Danmarks arealanvendelse domineres af landbrug, som fylder 66 % af landarealet. By, vej og andre anlæg fylder 10 %, skov og hede 16 % og eng, sø og mose fylder 7 %. Der ses et fald i andelen af lysåben natur og en stigning i andelen af både skov og bebyggede arealer.

Kystnærhedszonen, som strækker sig ca. 3 km ind i landet, dækker et areal på ca. 300.000 ha, der overordnet søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af kysten. Arealanvendelsen i kystnærhedszonen består fortrinsvist af landbrug samt mindre områder med lysåben natur

0-alternativet

Påvirkningen på jord i 0-alternativet vurderes at være som i dag, idet der ikke forventes at ske væsentlige ændringer i de områder der ellers vil kunne udlægges, mens de områder, der ellers vil kunne tilbageføres, formodentlig kun langsomt vil blive udnyttet.

Virkning af landsplandirektivet

På landsplan vil landsplandirektivet ikke give mulighed for yderligere udbygning med sommerhuse i forhold til de eksisterende forhold i dag. Men som nævnt ovenfor forventes den samlede virkning af landsplandirektivet at være en øget udbyg-

ning med sommerhuse i områder med et stort turistmæssigt potentiale, og dermed også en større koncentration af udbygning til disse områder. Omvendt vil udbygningen i de områder, der har mindre potentiale (og som i forvejen har ringe udbygning med sommerhuse), blive bremsset.

Dette vil indebære en hurtigere bebyggelse af jordarealer, som i dag ligger ubebyggede, i de kommuner som omplacere ubebyggede sommerhusgrunde 1:1. For de områder, hvor der allerede er etableret bebyggelse, vil ændring af zonestatus ikke få betydning for arealanvendelsen. Samlet set tilbageføres et større areal til landzone end der udlægges til nye sommerhusområder, så virkningen for arealanvendelsen er positiv.

Bebyggelse kan påvirke jordbunden ved omplacering, komprimering, terrænændringer og ændringer i grundvandsstand. Disse forhold vil blive nærmere vurderet og afvejet i forbindelse med kommunernes kommune- og lokalplanlægning, når direktivet skal implementeres. Der kan dermed være en mindre negativ virkning for jord i de områder, der udlægges til nye sommerhusområder. Samtidig tilbageføres et større areal samlet set til landzone i kystnærhedszonen. Selv om områderne dermed friholdes for bebyggelse i forhold til 0-alternativet, vil der blive pålagt landsbrugspligt på arealerne, og dermed en risiko for intensiv dyrkning, hvilket vil påvirke jordbunden negativt.

Den samlede virkning af det aktuelle forslag til landsplandirektiv er neutral til ubetydelig positiv for jordarealer, da det ikke indebærer øgede mulighed for udbygning med sommerhuse på landsplan, og da der samlet set tilbageføres et større areal til landzone i forhold til det areal, der kan udlægges til sommerhusområder. Virkningen er neutral til ubetydelig negativ for jordbund, da tilbageførelse til landzone indebærer en risiko for intensiv opdyrkning, mens udlæg indebærer en risiko for forstyrrende anlægsarbejde. Samlet set berører direktivet en ubetydelig del af den samlede kystnærhedszone.

7.4 Vand

Miljøstatus

De danske vandområdeplaner skal sikre renere vand i Danmarks søer, vandløb, kystvande og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv, så de kan klassificeres som god tilstand. Vandforsyningsloven skal bl.a. sikre tilstrækkelig og kvalitetsmæssig tilfredsstillende vandforsyning.

0-alternativet

Påvirkningen på vand i 0-alternativet vurderes at være som i dag, idet der ikke forventes at ske væsentlige ændringer i f.eks. arealanvendelse og afvanding af landskabet i de områder, der ellers vil kunne udlægges, mens de områder der ellers vil kunne tilbageføres formodentlig kun langsomt vil blive udnyttet.

Virkning af landsplandirektivet

På landsplan vil landsplandirektivet ikke give mulighed for yderligere udbygning med sommerhuse i forhold til de eksisterende forhold i dag. Men som nævnt ovenfor forventes den samlede virkning af landsplandirektivet at være en øget udbygning med sommerhuse i områder med et stort turistmæssigt potentiale, og dermed også en større koncentration af udbygning til disse områder. Omvendt vil udbygningen i de områder, der har mindre potentiale (og som i forvejen har ringe udbygning med sommerhuse), blive bremsset.

En mere koncentreret og hurtigere udbygning med sommerhuse i de kommuner som omplacere ubebyggede sommerhusgrunde 1:1 kan lokalt medføre et større pres på vandressourcerne samt øget udledning af spildevand fra disse områder. Der kan endvidere lokalt opstå behov for midlertidig eller permanent grundvandssænkning. Kommunerne skal i forbindelse med den konkrete planlægning sikre, at forbrug og afledning af vand i de nye sommerhusområder kan ske inden for rammerne af de gældende vandområde- og spildevandsplaner, samt at målsætningerne for grundvandsbeskyttelsen kan opretholdes. For de områder, hvor der allerede er etableret bebyggelse, vil ændring af zonestatus ikke få betydning for arealanvendelsen, og dermed forbrug og afledning af vand.

Således vurderes landsplandirektivet ingen indvirkning at have på opnåelse af målsætninger fremsat i de statslige vandområdeplaner efter vandrammedirektivet eller målsætningerne for planlægningsinddragelse af grundvandsbeskyttelsen.

Den samlede virkning af landsplandirektivet på landsplan vurderes at være neutral for vand, da der samlet set ikke gives udvidede muligheder for udbygning med sommerhuse, og da direktivet kun berører en ubetydelig del af det samlede kystnærhedszone areal.

7.5 Luft og klimatiske faktorer

Miljøstatus

Luftforureningen påvirker helbredet for mennesker og gør skade på naturen. I Danmark stammer luftforureningen blandt andet fra køretøjer, skibe, fritidsfartøjer brændeovne og -kedler, fra erhvervsvirksomheder og fra energiproduktion. Luftforureningsstoffer omfatter NO_x, SO_x, NH₃, flygtige kulbrinter, dioxin og partikler. Luftforureningen er faldet de sidste 10 år, og Danmark overholder i dag de internationale forpligtigelser. Luftforurening er især et problem i byerne pga. den lokale vejtrafik, men her er der også sket en gradvis forbedring af luftkvaliteten.

Drivhusgasserne (især CO₂, metan, lattergas) bidrager til den globale opvarmning og udgør et stadig stigende problem i forhold til klimaet. Drivhusgasser stammer især fra afbrænding af fossile brændstoffer samt andre kilder såsom biogas. Den danske drivhusgasudledning har været nogenlunde konstant frem til midten af 1990'erne, hvorefter der har været en gradvis reduktion.

0-alternativet

Påvirkningen på luft og klimatiske faktorer i 0-alternativet vurderes at være som i dag, idet der ikke forventes at ske væsentlige ændringer i arealanvendelse i de områder, der ellers vil kunne udlægges, mens de områder, der ellers vil kunne tilbageføres, formodentlig kun langsomt vil blive udnyttet.

Virkning af landsplandirektivet

På landsplan vil landsplandirektivet ikke give mulighed for yderligere udbygning med sommerhuse i forhold til de eksisterende forhold i dag. Men som nævnt ovenfor forventes den samlede virkning af landsplandirektivet at være en øget udbygning med sommerhuse i områder med et stort turistmæssigt potentiale, og dermed også en større koncentration af udbygningen til disse områder. Omvendt vil udbygningen i de områder, der har mindre potentiale (og som i forvejen har ringe udbygning med sommerhuse), blive bremset.

En mere koncentreret og hurtigere udbygning med sommerhuse i de kommuner, som omplacere ubebyggede sommerhusgrunde 1:1, kan lokalt medføre en øget trafik og anvendelse af brændsel, som udsender sundhedsskadelige gasser. Virkningen vurderes dog at være ubetydelig, da sommerhuse kun udnyttes en del af året, og da der er tale om relativt små arealer i tilknytning til områder, som i forvejen har rekreativ karakter. Det forventes således ikke, at en øget rekreativ anvendelse af de nye sommerhusområder vil give anledning til overskridelse af grænseværdier for luftkvalitet. For de områder, hvor der allerede er etableret bebyggelse, vil ændring af zonestatus ikke få betydning for den nuværende anvendelse og dermed heller ikke for luftkvaliteten og udledningen af drivhusgasser.

Tilsvarende forventes heller ikke, at en hurtigere lokal udbygning med sommerhuse vil medføre væsentligt øget udledning af drivhusgasser og dermed påvirke mulighederne for at opnå regeringens mål for reduktion af den klimatiske belastning.

Den samlede virkning af landsplandirektivet på landsplan vurderes at være neutral for luft og klimatiske faktorer, da der samlet set ikke gives udvidede muligheder for udbygning med sommerhuse, og da direktivet kun berører en ubetydelig del af det samlede kystnærhedszone areal.

7.6 Materielle goder

Miljøstatus

Materielle goder skal i det følgende forstås som fysiske naturlige eller menneskeskabte elementer, der bidrager med funktioner, som gavner samfundsmæssige forhold.

Kysternes materielle goder omfatter landarealer, bygninger og øvrig infrastruktur, der bidrager med rekreative landskabelige værdier, kulturhistoriske værdier af bygninger og fortidsminder samt den turisme, som de danske kyster tiltrækker fra udlandet. Det gør sig også gældende inden for de udpegede udviklingsområder.

0-alternativet

De danske kyster påvirkes af vind, bølger og til tider stormfloder med ekstreme vandstande, som eroderer kysten. Klimaændringerne forventes fremadrettet at føre til en større erosion af kysterne som følge af højere havvandstand, flere og mere ekstreme storme og øget nedbør.

Betydningen af de materielle goder i 0-alternativet vurderes at være som i dag, idet det skønnes, at kystområdernes landarealer, bygninger og øvrig infrastruktur vil blive opretholdt på samme niveau som i dag, samt at kystbeskyttelsestiltag også fremadrettet vil minimere effekten af erosion og oversvømmelse.

Virkning af landsplandirektivet

På landsplan vil landsplandirektivet ikke give mulighed for yderligere udbygning med sommerhuse i forhold til de eksisterende forhold i dag. Men som nævnt ovenfor forventes den samlede virkning af landsplandirektivet at være en øget udbygning med sommerhuse i områder med et stort turistmæssigt potentiale, og dermed også en større koncentration af udbygningen til disse områder. Omvendt vil udbygningen i de områder, der har mindre potentiale (og som i forvejen har ringe udbygning med sommerhuse), blive bremsset.

En mere koncentreret og hurtigere udbygning med sommerhuse i de kommuner, som omplacere ubebyggede sommerhusgrunde 1:1, kan lokalt medføre en øget etablering af materielle goder, i form af selve sommerhusbebyggelsen, men også de eventuelle afledte positive virkninger på den lokale udvikling. For de områder, hvor der allerede er etableret bebyggelse, vil ændring af zonestatus ikke få betydning for arealanvendelsen, og dermed forbrug og afledning af vand. Samlet set kan der derfor være en lokal positiv virkning på de materielle goder.

Flere af de områder, der kan udpeges som nye sommerhusområder, er lavtliggende og indebærer risiko for oversvømmelse, med risiko for skader på materielle goder. Kommunerne skal i den fremtidige planlægning for disse områder være særlig opmærksomme på risikoen for oversvømmelse. Planloven stiller krav om, at der etableres afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse eller erosion ved planlægning af områderne (jf. planlovens § 11 b, stk. 14). Risikoen vil derfor blive vurderet nærmere i den fremtidige kommune- og lokalplanlægning og vurderes derfor at have en ubetydelig påvirkning på materielle goder.

Den samlede virkning af direktivet på landsplan vurderes at være neutral til ubetydeligt positiv for materielle goder, da der samlet set ikke gives udvidede muligheder for udbygning med sommerhuse, og da direktivet kun berører en ubetydelig del af det samlede kystnærhedszone areal.

7.7 Kumulative virkninger

Med den ændrede planlov, som trådte i kraft i juni 2017, er der indført nye bestemmelser for kystnærhedszonen. Bestemmelserne omfatter ud over omplacering og udlæg af nye sommerhusområder, også udpegning af udviklingsområder samt overførsel af eksisterende sommerhusområder til byzone, samt oprydning i uaktuelle arealreservationer og en ny forsøgsordning for kyst- og naturturisme med mulighed for mellem 0 og 15 forsøgsprojekter. Den samlede virkning af det aktuelle forslag til landsplandirektiv er neutral eller svagt positiv, da det ikke indebærer øgede muligheder for udbygning med sommerhuse, og da der samlet set tilbageføres et større areal til landzone i forhold til det areal, der kan udlægges til sommerhusområder.

Det aktuelle forslag til landsplandirektiv for omplacering og udlæg af sommerhusområder i kystnærhedszone skal ses i sammenhæng med resultatet fra første ansøgningsrunde, hvor det første landsplandirektiv for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen fra september 2019 muliggjorde omplacering af i alt 1.362 sommerhusgrunde og udlæg af i alt 2.027 sommerhusgrunde. Der blev i alt udlagt 378 ha nye sommerhusområder svarende til 0,035 % af den samlede kystnærhedszone. Det blev i miljøvurderingen konkluderet, at landsplandirektivet vil ikke i sig selv ville medføre væsentlig indvirkning på miljøet, men at de tiltag og projekter, som blev muliggjort, kunne påvirke miljøet. Med det aktuelle forslag tilbageføres et større areal til landzone end der udlægges til nye sommerhusområder, og forslaget vil dermed reducere virkningen af det tidligere direktiv på landsplan. Lokalt kan forslaget i sammenhæng med det tidligere direktiv få en kumulativ positiv virkning på udviklingen i områder med et højt potentiale for turisme, især i de tilfælde, hvor tidligere udlagte sommerhusområder berører de samme potentielle turistområder som de nye sommerhusområder, der kan udlægges i henhold til det aktuelle forslag til direktiv.

Ved den fortsatte udnyttelse af planlovens bestemmelser vil der i alt på landsplan kunne udlægges 6.000 nye sommerhusgrunde og samtidig tilbageføres 5.000 ubebyggede sommerhusgrunde. Med det aktuelle forslag til landsplandirektiv er mindre end halvdelen af denne mulighed udnyttet. Der vil derfor, såfremt der inviteres til yderligere ansøgningsrunder, være mulighed for kumulative effekter svarende til den fulde udnyttelse af planlovens muligheder. Graden af kumulative effekter vil dog i nogen grad afhænge af, hvordan arealerne fordeles på landsplan, hvordan direktivernes muligheder rent faktisk implementeres i kommunerne, samt hvor lang tid der går indtil planlovens muligheder er fuldt udnyttet. Men samlet set har

udnyttelse af ca. 45 % af det samlede potentiale berørt mindre end 0,035 % af det samlede kystnærhedszone areal, så det forventes at den samlede kumulative virkning af planlovens potentiale vil være begrænset til mindre end 0,1 % af den samlede kystnærhedszone. Dette vil ikke få betydning for nationale interesser på landsplan.

7.8 Afværgeforanstaltninger og overvågning

Forslag til Landsplandirektivet vil ikke i sig selv medføre væsentlig indvirkning på miljøet, og der er således ikke behov for at etablere afværgeforanstaltninger eller overvågningstiltag.

De konkrete udlæg af nye sommerhusområder, som landsplandirektivet muliggør, kan potentielt påvirke miljøet lokalt. Kommunernes konkrete planforslag skal imidlertid behandles efter reglerne om miljøvurdering af planer og programmer i henhold til lov om miljøvurdering, hvor behovet for afværge og overvågning vil blive vurderet for hvert enkelt område.

7.9 Vurdering af datagrundlaget

Nærværende miljøvurdering er baseret på en kvalitativ vurdering af forslag til bekendtgørelse af landplandirektiv for udviklingsområder i kystnærhedszonen. Vurderingen er foretaget på baggrund af:

- GIS data vedr. områdernes placering og udstrækning
- GIS data vedr. natur-, miljø- og landskabsforhold fra MiljøGIS og Plandata.dk

Det anvendte datagrundlag vurderes at være tilstrækkeligt fyldestgørende og detaljeret til at sikre, at miljøvurderingens konklusioner er robuste.

7.10 Samlet vurdering

Forslaget til bekendtgørelse om landsplandirektiv for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen vurderes samlet set ikke at medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. På landsplan kan der forventes en ubetydelig positiv virkning, fordi der samlet set tilbageføres et større ubebygget areal til landzone i kystnærhedszonen end der udlægges til nye sommerhusområder, og som følge af at landsplandirektivet ikke giver planmæssig mulighed for yderligere udbygning med sommerhuse i forhold til de eksisterende forhold i dag.

Den samlede virkning af landsplandirektivet forventes at være en øget udbygning med sommerhuse i områder med et stort turismæssigt potentiale og dermed også en større koncentration af udbygningen til disse områder. Omvendt vil udbygningen i de områder, der har mindre potentiale (og som i forvejen har ringe udbygning med sommerhuse,) blive bremsset.

Biologisk mangfoldighed, flora og fauna

Vedtagelse af landsplandirektivet vurderes ikke at medføre forringelse eller væsentlig påvirkning af nationale biologiske interesser. Udpegningen af nye sommerhusområder sker således uden for områder der har væsentlige naturinteresser.

I forbindelse med den kommunale planlægning for de nye sommerhusområder skal det endvidere sikres, at de konkrete planer ikke medfører risiko for forringelse af den økologiske funktionalitet for bilag IV-arter, eller i øvrigt modvirker opnåelse af bevaringsmålsætningerne for nærliggende Natura 2000-områder.

Befolkningen og menneskers sundhed

Samlet set vurderes, at landsplandirektivet overvejende vil få positive virkninger for menneskers sundhed på lokalt plan som følge af en bedre mulighed for rekreative oplevelser. Landsplandirektivets indvirkning på befolkningen og menneskers sundhed vurderes at være neutral til svagt positiv på landsplan, da områderne omfatter en meget lille del af den samlede kystnærhedszone både i forhold til de 10 kommuner og på landsplan, og da direktivet ikke giver planmæssig mulighed for yderligere udbygning med sommerhuse i kystnærhedszonen på landsplan.

Jordbund

Den samlede virkning af det aktuelle forslag til landsplandirektiv er neutral til ubetydelig positiv for jordarealer, da det ikke indebærer væsentligt øgede mulighed for udbygning med sommerhuse på landsplan, og da der samlet set tilbageføres et større areal til landzone i forhold til det areal der kan udlægges til sommerhusområder. Virkningen er neutral til ubetydelig negativ for jordbund, da tilbageførsel til landzone indebærer en risiko for intensiv opdyrkning, mens udlæg indebærer en risiko for forstyrrende anlægsarbejde. Samlet set berører direktivet en ubetydelig del af den samlede kystnærhedszone.

Vand

Den samlede virkning af landsplandirektivet på landsplan vurderes at være neutral for vand, da der samlet set ikke gives væsentligt udvidede muligheder for udbygning med sommerhuse, og da direktivet kun berører en ubetydelig del af det samlede kystnærhedszone areal.

Luft og klimatiske faktorer

Den samlede virkning af landsplandirektivet på landsplan vurderes at være neutral for luft og klimatiske faktorer, da der samlet set ikke gives væsentligt udvidede muligheder for udbygning med sommerhuse, og da direktivet kun berører en ubetydelig del af det samlede kystnærhedszone areal.

Materielle goder

Den samlede virkning af direktivet på landsplan vurderes at være neutral til ubetydeligt positiv for materielle goder, da der samlet set ikke gives væsentligt udvidede muligheder for udbygning med sommerhuse, og da direktivet kun berører en ubetydelig del af det samlede kystnærhedszone areal.

Kumulative effekter

Samlet set vurderes det aktuelle forslag til landsplandirektiv at kunne medføre en hurtigere udbygning med sommerhuse i de nye sommerhusområder i forhold til de hidtil ubebyggede områder, der tilbageføres, men samlet set indebærer direktivet ikke planmæssig mulighed for yderligere udbygning af kystområderne med sommerhuse i forhold til i dag. Samtidig tilbageføres der samlet set et større areal til landzone, end der udlægges til nye sommerhusområder. Landsplandirektivet skal dog ses i sammenhæng med dels det tidligere landsplandirektiv 2019 for udlæg og omplacering af sommerhusområder, dels den samlede ramme for udlæg og omplacering af sommerhusområder, som planloven har fastlagt. Lokalt kan forslaget i sammenhæng med det tidligere direktiv få en kumulativ positiv virkning på udviklingen i områder med et højt potentiale for turisme, især i de tilfælde, hvor tidligere udlagte sommerhusområder berører de samme potentielle turistområder, som de nye sommerhusområder omfattet af det aktuelle forslag til direktiv.

Graden af kumulative effekter inden for planlovens samlede ramme vil afhænge af, hvordan arealerne fordeles på landsplan, hvordan direktivernes muligheder rent faktisk implementeres i kommunerne, samt hvor lang tid der går, indtil planlovens muligheder er fuldt udnyttet. Samlet set har udnyttelse af ca. 45 % af det samlede potentiale i planloven berørt mindre end 0,035 % af det samlede kystnærhedszone areal (såfremt det aktuelle forslag til landsplandirektiv vedtages), så det forventes, at den samlede kumulative virkning af, at planlovens potentiale udnyttes fuldt ud, vil være begrænset til mindre end 0,1 % af den samlede kystnærhedszone. Dette vil ikke få betydning for nationale interesser på landsplan.